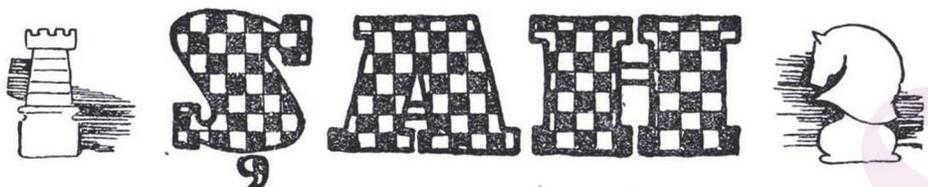

www.stere.ro

AL XXVII-lea CAMPIONAT AL MOSCOVEI

Anul acesta tradiționalul concurs pentru campionatul Moscovei a constituit un mare examen pentru jucătorii tineri, relevați în ultimul timp. Într'adevăr, între cei 16 participanți se aflau alături de jucători cu veche experiență și multe succese ca Lilienthal, Simaghin, Iudovici, Panov sau Konstantinopolski, — o serie de noi talente ale căror succese din ultimul an îndreptăteau mari speranțe de viitor. Examenul a fost trecut cu mare succes de către tineret. Titlul de campion al Capitalei URSS pe 1949 a revenit lui Iura Averbach, care a realizat rezultatul excelent de 12 puncte din 15 posibile, fără să piardă vreo partidă, locul al treilea a fost câștigat de campionul garnizoanei Moscova, locotenentul Estrin, (care a devenit astfel maestru), iar în locul V-VI s'a clasat studentul Bonci-Osmolovski.

Dintre „examinatori“, cel mai bun rezultat l-a obținut marele maestru Lilienthal, care după un început foarte slab (un punct din trei partide) și-a revenit puternic și s'a clasat în cele din urmă al doilea, cu 11 puncte (9 câștigate, 2 pierdute, 4 remize). Bine s'a clasat și campionul de anul trecut Simaghin, care a ocupat locul patru, cu 8½ puncte. Mae-

strul Iudovici a împărțit cu Bonci-Osmolovski locurile V-VI. Rezultate slabe au obținut maestrul Konstantinopolski (al 13-lea cu 6 puncte) și maestrul Ravinski (ultimul cu 4½ puncte).

Din partidele care urmează, cititorii noștri vor putea aprecia nivelul de joc al acestui concurs, în care s'au disputat partide fără îndoială tot atât de bune ca la oricare turneu internațional.

Clasamentul Final al Campionatului Moscovei 1949

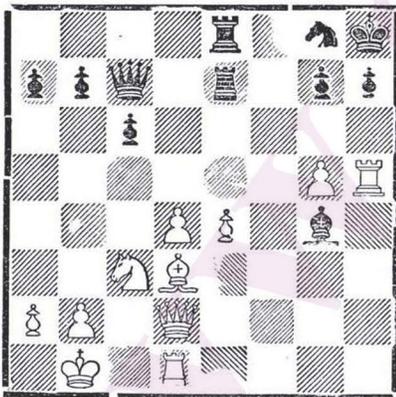
1. Averbach	12 puncte
2. Lilienthal	11 „
3. Estrin	9 „
4. Simaghin	8½ „
5/6. Bonci-Osmolovski și Iudovici, câte	8 „
7/8. Zagorianski și Panov, câte	7½ „
9/11. Terpugov, Cistiacov și Steinsapir, câte	7 „
12. Fridștein	6½ „
13. Konstantinopolski	6 „
14. Abramov	5½ „
15. Trupan	5 „
16. Ravinski	4½ „

Gambitul Damei

ALB. A. CISTIACOV

NEGRU. V. PANOV

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Cc3, Cf6 4. Ng5, c6, 5. e3, Cbd7 6. cd, cd 7. Nd3, Ne7 8. Cge2 (Deobicei aci se joacă 8. Cf3, urmat de Dc2 și 0—0, după care albul începe atacul pe flancul Damei cu Tabl și b2-b4-t5. În partida aceasta însă, albul urmărește alt plan, în legătură cu rocada lungă) 8... 0—0 9. Dc2, Te8 10. 0—0—0, Cf8 11. Rb1, Cg4 (Mai tare ar fi fost Ce4) 12. Ne7:, Te7: 13. Cf4, Cf6 14. h3, Da5 (Mai exact era 14... Dd6 15. g4, Nd7 16. Dd2!, Dc7 17. f3, Rh8 18. h4 (Un atac de pioni foarte periculos) 18... Tae8 19. g5!, Cg8 20. e4, de 21. fe, Cg6? (O greșeală, după care atacul albului devine decisiv) 22. Cg6:+!, fg 23. h5!, gh 24. Th5:, Ng4 25. Th7:+! (Un frumos sacrificiu care termină partida în câteva mutări).

25... Rh7: 26. Th1+, Rg6 (Dacă 26... Nh5, atunci 27. Th5:+, Rg6 28. e5+!, Rh5: 29. Dh2+, Rg5: 30. Dg3+, Rh5 31. Ne2+, Rh6 32. Dh4+, Rg6 33. Dh5 mat) 27. e5+, Nf5 28. Nf5:+, Rf5: 28. Dd3+, Re6 30. Dh3+, Rf7 31. g6+, Rf8 32. Tf1+ și Negru cedază. La 32... Cf6 urmează Dh8 mat.

Apărarea Nimzovici

ALB. A. LILIENTHAL

NEGRU. I. ESTRIN

1. d4, Cf6 2. c4, e6 3. Cc3, Nb4 4. e3, b6 (În poziția aceasta s'au încercat multe mutări: 4... d5, 4... 0—0, 4... c5. Se pare că cea mai bună este 4... 0—0, recomandată de șahiștii din Leningrad) 5. Ce2, Nb7 6. a3, Ne7 (Ideia negrului este să adopte poziția de apărare a Indienei-Damei, albul neavând nebulul dezvoltat la g2) 7. d5 (Albul întrerupe diagonala periculoasă a nebulului b7, punându-și în același timp în valoare superioritatea în centru) 7... d6 8. e4, c6 9. Cf4!, Dc8 (Probabil mai bine ar fi fost 9... ed, evitând slăbirea poziției de pion în centru) 10. de, fe 11. g3, Ca6 12. Nh3, Cc7 13. 0—0, Rf7 (În urma greșelii de la mutarea 9-a, negrul este silit să adopte o poziție de apărare greioasă, împotriva căreia Lilienthal organizează un atac frumos) 14. Cd3, Cd7 15. e5, d5 16. Cf4, Cf8 (Pionul din e5 nu poate fi luat din cauza Tel) 17. cd, cd 18. Cce2, Nc6 19. Cd4, Nd7 20. Df3, Rg8 21. Ne3 (Poziția negrului nu se mai poate apăra. El joacă efectiv cu un turn mai puțin — cel închis la h8 — în timp ce albul își

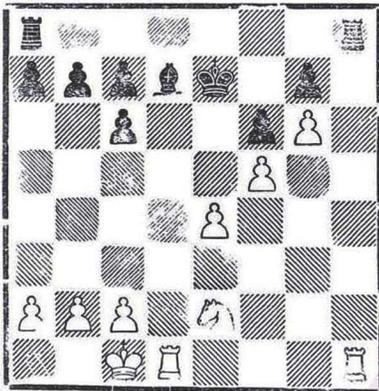
poate concentra toate forțele pentru atacul decisiv) 21... Nc5 22. Tacl,

Nd4: Tb8 24. Ch5, Tb7 25. Dg4, Cg6 26. f4, Df8 27. Ddl, Ce7

28. f5! (Decisiv) 28.... ef 29. Cg7:!, Rg7: 30. e6+, Rg6 31. Nf5:+ și Negrul cedează.

Și acum un alt exemplu dintr'o partidă jucată de Nimzovici împotriva unui amator, în care marele maestru a reușit să realizeze una dintre cele mai instructive manevre dealungul unei coloane deschise, atunci când una din părți beneficiază de avantajul unui punct de sprijin înaintat.

Un amator

NIMZOVICI

(Alb: Rcl, Tdl, Th1, Ce2 Pp. a2, b2, c2, e4, f5, g6.

Negru: Re7, Ta8, Th8, Nd7, Pp, a7, b7, c7, c6, f6, g7).

În poziția din diagramă, avantajul de pion al albului pe flancul regelui este redus la minimum posibil, datorită faptului că negrul are nebunul bun (de aceeași culoare cu pionii adversarului). În schimb, dealungul coloanei „H”, neutralizată momentan prin prezența turnurilor la h1 și h8, albul beneficiază de avantajul de a avea un punct de sprijin la h7, care îi permite să câștige coloana printr'o manevră caracteristică.

1. Cf4 (Înainte de a începe acțiunea decisivă, toate piesele trebuiesc aduse pe cele mai bune poziții) 1.... fag8 2. Th7, Ne8 (Negrul nu poate schimba imediat la h7 din cauza 3.

gh, Turnul mută și 4. Cg6+ urmat de h8D) 3. Tdhl, Th7: 4. gh: (Avantajul de a săpâni coloana se transformă într'un pion liber avansat, Nimzovici observă că se poate juca deasemeni 4. Th7: urmat la momentul oportun de sacrificiul calului la f6) 4.... Th8 5. Cg6+, Ng6: 6. fg (Acum albul are un pion liber apărat) 6.... Re6 7. Th5! (Negrul este acum paralizat. Turnul său este blocat pe câmpul h8, iar regele nu poate întreprinde nimic) 7.... b6 8. c4 (În spiritul blocației ar fi fost b4, dar Nimzovici urmărește un alt plan) 8.... c5 9. a4, a5 10. b3, c6 11. Rd2, Rd6 12. Re3, Re6 13. Rf4, Rd6 14. Rf5 (Planul albului este de a forța regele negru să părăsească supravegherea câmpului e5, după care prin e4-e5 să forțeze schimbul pionului f6 permițând astfel intrarea turnului la f7, ceea ce aduce victoria) 14... Re7 15. e5, fe 16. Re5:, Rd7 17. Tf5 și Negrul a cedat.

Campionatul Capitalei Rezultatul final

● Campionatul Capitalei pe 1949 s'a terminat cu victoria meritată a lui Ion Bălănel, care a totalizat 10½ puncte (din 12 posibile) păstrând astfel titlul de campion. Al doilea, la jumătate de punct diferență, s'a clasat Sergiu Samarian, cu 10 puncte. Acești doi jucători n'au pierdut nici-o partidă și au fost singurii care au luptat pentru primul loc. Locul al treilea a fost câștigat de către Sol. Israelovici, care după un început slab și-a revenit și a reușit să realizeze 8 puncte (7 câștigate, 3 pierdute, 2 remize). Urmează în ordine: Em. Reicher 7½, Eugen Rusenescu 7, Paul Voiculescu și Nic. Andrițoiu câte 6½, I. Silberman 5, Traian Ichim 4½, Storojevschi și Liviu Tucă 4, I. Mendelsohn 3 (a pierdut 4 partide prin neprezentare) și Costescu 1½.

În numărul viitor vom publica tabela acestui concurs și partidele cele mai bune din ultimele runde.

DESPRE COLOANELE DESCHISE (II)

Am arătat în numărul nostru trecut care este manevra caracteristică pentru a valorifica avantajul stăpânirii totale a unei coloane deschise. Problema se complică însă, dacă ambele părți își pot instala turnurile dealungul coloanei deschise, neutralizându-și, astfel reciproc posibilitățile de pătrundere.

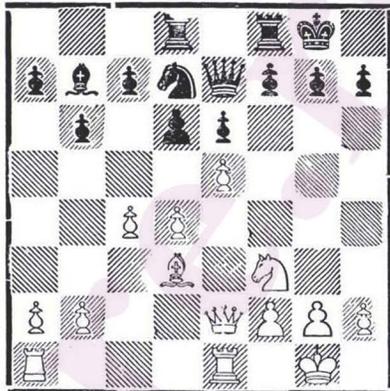
În acest caz, dacă pozițiile nu prezintă caracteristici speciale și mai ales dacă nu prezintă slăbiciuni, existența unei coloane deschise are de cele mai multe ori drept consecință o remiză rapidă. Aceasta se datorește faptului că nu se pot evita schimburile pieselor grele, după care poziția se simplifică înainte ca vreunul dintre jucători să fi putut întreprinde ceva. Din această cauză este evitată, de exemplu, varianta schimburilor din Apărarea Franceză (1. e4, e6 2. d4, d5 3. ed:; ed:) în care deschiderea prematură a coloanei „E” anulează complet posibilitățile albului de a întreprinde ceva, prin faptul că negrul poate forța schimbul pieselor grele dealungul coloanei.

Desigur sunt și cazuri în care deși turnurile sunt oprite dealungul coloanei, una din părți reușește printr-o manevră oarecare, fie să dubleze turnurile, fie să pătrundă în lagărul advers datorită unei particularități a poziției. (de ex. un punct de sprijin înaintat).

Astfel de ex. în poziția din diagramă, survine după mutarea 14-a a albului (De2?) în partida Ribera-Capablanca (Jucată în 1929), nimic nu pare să prevestească o acțiune decisivă a negrului dealungul coloanei „D”

(Alb: Rg1, De2, Ta1, Tel, Nd3, Cf3, Pp. a2, b2, c4, d4, e5, f2, g2, h2. — Negrul: Rg8, De7, Td8, Tf8, Nb7, Cd7, Pp. a7, b6, c7, d6, e6, f7, g7, h7)

Capablanca

Ribera

Fostul campion mondial găsește însă o manevră foarte interesantă, prin care pune în valoare avantajul de a fi primul pe coloană, deși adversarul poate opune turnurile, — printr-o combinație caracteristică pentru astfel de poziții.

14... de5: 15. de5: (Dacă albul și-ar fi dat seama de intențiile adversarului, ar fi jucat probabil 15. Ce5:, alegând astfel răul cel mai mic: slăbiciunea pionului d4) 15... Cc5! 16. Nc2 (16. Td1 este insuficient din cauza 16... Cd3: 17. Td3, Td3 18. Dd3:, Td8 19. De2, Dd7 și negrul deține controlul complet asupra coloanei deschise) 16... Nf3!: 17. Df3: (Nu se poate re-lua cu pionul din cauza 17... Dg5+ urmat de Td2) 17... Td2 18. Dc3, Tfd8 (Negrul și-a atins scopul. Turnurile sale stăpânesc coloana „D”, dar s’ar părea la prima vedere că albul poate egala jocul datorită posibilității de a juca Td1, neutralizând acțiunea negrului. Este interesant de observat că nu merge în această poziție 19. b4, din cauza 19... Dh4! 20. g3, Dd4:, 21. Dd4:, T8d4: 22. Td1, Td1:+ 23. Td1:, Td1:+ 21. Dd4:; T8d4: 22. Td1, Td1+ 23. Td1:, Td1+ 24. Nd1:, Cd3 și ne-

grul câștigă un pion. Dacă în joc de 22. Td1, albul joacă 22. Nh7:7+, atunci 22. Rh7: 23. bc:, Tc4: 24. cb, ab 25. Tacl T4 c2 cu un final câștigat de negru) 19. Td1, Ce4! (Mutarea aceasta concretizează strategia caracteristică a acțiunilor de-a lungul coloanelor deschise: la momentul propice presiunea nu se mai exercită în adâncime, ci lateral pe linia 7-a. Albul nu poate împiedica pierderea unui pion) 20. De3 (Sau 20. Db3, Dc5 21. Dc3, Dc4; etc) 20... Tc2: 21. De4:, Tb2: (Partida s'a terminat. Pionul în plus este valorificat de către Capablanca de o manieră impe-

cabilă:) 22. a3, T2 d2 23. Td2:, Td2: 24. h3 (Sau 24. Da8+, Dd8 25. Da7:, h6 26. h3, Dd4 etc) 24... c5 25. Te3, Td4 26. Da8+, Td8 27. Df3, Dd7 (De remarcat poziția clasică adoptată de Capablanca înainte de a începe acțiunea decisivă) 28. Rh2, Dd4 29. Te4, Dd3 30. Dg4, h6 (Superioritatea pozițională a negrului este atât de mare încât își poate permite să piardă o mutare pentru a deschide un câmp de refugiu regelui 31. Te3, Dd4 32. De2, Dd1 33. Db2, Dd2 34. Dc3 (Sau 34. Dd2:, Td2: 35. Rg3, Tc2) Df2: și albul cedează.

Partide dela Campionatul Capitalei

Gambitul Damei

(Varianta Cigorin)

ALB. ION BALANEL

NEGRU. LIVIU TUCA

1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	Cb8-c6!?

Mutarea aceasta, preferată acum o jumătate de secol de Cigorin, nu se mai joacă aproape deloc la turneele de astăzi, mai ales în urma partidei Alehin — Colle (Baden-Baden 1925) în care fostul campion al lumii a demonstrat calea cea mai simplă prin care albul obține avantaj. Cu toate acestea, analize mai recente par să arate că mutarea nu este atât de rea pe cât se credea.

3. Cbl-c3

Cea mai bună mutare este considerată aci 3. Cf3, după care în partida Alehin-Colle a urmat 3... Ng4, 4. Da4, Nf3: 5. ef, e6 6. Cc3, Nb4 7. a3, Nc3:+ 8. Bc, Cge7 9. Tbl, Tb8 10. Nd3, dc 11. Nc4:, 0—0 12. 0—0, Cd5

13. Dc2, Cce7 14. Nd3, h6 15. c4, Cb6 16. Tfd1, Cc8 17. f4, b6 18. Nb2 și altul a obținut un avantaj apreciabil.

3....

d5:c4

Așa juca întotdeauna Cigorin. Într-o partidă împotriva lui Euwe, la Nottingham 1936, Tartakower a încercat direct 3... e5!?, dar a intrat într-o poziție slabă după 4. cd:, cd4: 5. e3, Cf5 6. e4, Cd6 7. Cf3, Ng4 8. Da4+, Nd7 9. Db3 etc.

4 Cg1-f3

Încă în timpul lui Cigorin s'a dovedit că înaintarea 4. d5 duce la un joc cu șanse pentru negru. O partidă celebră Viena-Petersburg (jucată prin corespondență în 1897/98) a continuat 4... Ca5 5. Da4+, c6 6. b4, b5! 7. Da5:, Da5: 8. ba:, b4 9. Cdl, cd: cu un joc foarte complicat, în care, după părerea lui Euwe, negrul are suficientă compensație pentru figura sacrificată.

4....

Nc8-g4!?

Euwe consideră mutarea aceasta slabă din cauza replicii 5. d5 „cu mare

avantaj pentru alb" și recomandă continuarea 4... Cf6 5. e4, Ng4 6. Ne3, Nf3: 7. gf, e5 8. d5, Cce7 9. Da4+ cu atac pentru alb. Probatil Tucă pregătise ceva împotriva 5. d5, dar n'a avut ocazia să-și aplice inovația deoarece albul a deviat dela varianta teoretică.

5. e2-e3!?

e7-e5!?

Cu mutarea aceasta negrul intră în mari complicații, care se dovedesc defavorabile. O continuare fără riscuri, dar și fără perspective ar fi fost 5... e6. Interesant era deasemeni 5... Nf3. 6. gf, Ca5.

6. d4-d5!

Ng4:f3

7. g2:f3

Cc6-a5

Acum se ajunge la o variantă asemănătoare aceleia din partida prin corespondență Viena-Petrograd, cu deosebirea că nebulul din c8 a fost schimbat pe calul din f3, iar pionul e7 se află la e5. Această din urmă schimbare joacă un rol hotărâtor în desfășurarea partidei.

8. Dd1-a4+

c7-c6

9. b2-b4!

c4:b3

Negrul este forțat la această mutare, căci varianta 9... b5 10. Da5:; Da5: 11. ba, b4 12. Cdl, cd nu mai merge din cauza 13. e4 și negrul nu mai poate susține pionul d5 cu e7-e6, deoarece pionul se află la e5.

10. a2:b3

Dd8-b6!?

O resursă foarte interesantă. Albul nu poate lua imediat calul din cauza 10... Da5: 11. Ta5:; Nb4 și negrul câștigă figura cu avantaj. Dealtfel negrul nici nu avea alte mutări mai bune.

11. d5-d6!

Cu această mutare ingenioasă albul exploatează pentru a doua oară faptul că pionul negru se află la e5. Se amenință câștigul calului, căci

pionul nu poate fi luat (cum greșit a jucat negrul) din cauza unei combinații destul de simple, bazată tocmai pe poziția pionului la e5.

11....

Nf8:d6?

Cel mai mic dintre rele ar fi fost desigur 11... Cb3: 12. Tt1, Nd6: 13. Tb3:; Dc7 și negrul cu trei pioni pentru figură mai poate lupta. Avantajul albului este însă incontestabil deoarece pionii negrului sunt înapoiați și flancul regelui nedesvoltat, ceiace permite albului să organizeze ușor un atac puternic la rege.

12. Da4:a5

Db6:b3

13. Tal-bl

Db3-c2

14. Da5-al!

b7-b5

15. Cc3-e4!

Ta8-d8

16. Nfl-e2

Cei trei pioni ai negrului nu constituie o compensație suficientă pentru figură în această poziție. Cu încetul albul elimină toate amenințările și trece la contra-atac.

16....

a7-a5

17. Ncl-d2

Nd6-a3

18. Ne2-dl

Negrul cedează. Se mai pierde o figură după 18... Dd3 19. Tb3, Dd7 20. Ta3:; f5 21. Na5:!. O partidă foarte interesantă din punct de vedere teoretic.

Ș T I R I

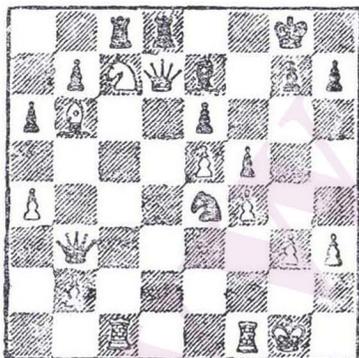
● **CAMPIONATUL R. P. R.** se va disputa anul acesta în patru etape: optimi de finală (în Iunie), sferturi de finală (în Iulie), semifinale (August) și finala în Octombrie. În optimile de finală se pot înscrie toți jucătorii legitimați care dețin cel puțin categoria III-a. Pentru a intra în sferturi de finală este necesară categoria II-a, pentru semifinale categoria I-a, iar în finală nu vor intra direct decât maestrul R.P.R.

Această desfășurare a campionatului corespunde linei de activitate a federației, care își propune în primul rând să susțină ridicarea elementelor tinere. În același timp se dă posibilitatea tuturor jucătorilor, care dintr-un motiv sau altul n'au participat până acum la turneele oficiale, să se afirme.

● **SEMIFINALA DELA MOSCOVA** a campionatului URSS a ajuns la runda 12-a. Din cauza marelui număr de partide întrerupte clasamentul este încă neclar. Pentru moment conduce Aronin cu 7½ (din 12) urmat de Liublinski cu 7 (din 10), Moiseev 7 (din 11), Alatorzev 6½ (din 8), Kan 6 (din 8), Goldberg 6 (din 10) și Poliak 6 (din 11).

Iată un interesant sfârșit de partidă, jucat între maestrul Toluş și candidatul de maestru Moiseev:

MOISEEV

TOLUȘ

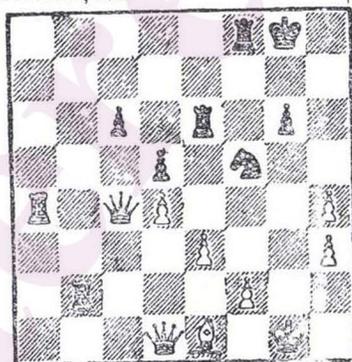
În poziția încurcată din diagramă, negrul a început un atac decisiv:

26... Cd2! 27. Da2 (Dacă 27. De6: +, atunci urmează 27... De6: 28. Ce6:, Cf1: și albul pierde calitatea) 27... Dd3! 28. Ce6:, Dg3: + 29. Rh1, Dh3: + 30. Rg1, Cf3 + 31. Rf2 (Calul nu poate fi luat din cauza Tc1: + cu atac de mat) 31... Td2 + 32. Re3, Ce5: + și albul a cedat. La 33. Rhd2: urmează mat: 33... Dd3 + 34. Re1, Nh4 + 35. Tf2, C3 Mat.

● **SEMIFINALA DIN VILNIUS** a Campionatului URSS a ajuns la runda 15-a. În fruntea clasamentului se află maestrul lituanian Mikenas, cu 10 puncte (din 14), urmat de Bannik și Furman cu câte 9 (din 14), Sokolski 8 (din 13), Bastrikov și Cehover câte 8 (din 14), Simaghin 7 (din 13), Rovner și Kirilov câte 7 (din 14).

Un final neașteptat a avut partida Kopaev-Vistanetkis din acest concurs, în care după a 41-a mutare a albului Ta4, s'a ajuns la poziția din diagramă:

VISTANETKIS

KOPAEV

Dama negrului este prinsă și se pare că nu mai există nicio posibilitate de salvare. Într'adevăr, după 41...Ce3: 42. fe, Df1 + 43. Rh2, Tf3 44. Ta8 +, Rf7 45. Df3:, Df3: 46. Tf2, albul rămâne cu o figură în plus. Nu salvează nici 43...Te3: lin cauza 44. Dg4. Maestrul Vistanetkis găsește însă o posibilitate neașteptată de a salva partida.

A urmat 41... Df1 +!! 42. Rf1:, Ce3: + 43. Re2, Cc4 +! (Acum albul nu poate juca 44. Rd3 din cauza Cb2: +) 44. Rf1, Ce3 + Remiză prin repetare de mutări.

● **ȘAHIȘTII** din Capitală care nu au încă o calificare oficială, se pot prezenta la O.S.P. (Federația de Șah) str. Aristide Briand 24 cu un extras complet al partidelor disputate în cadrul Campionatului Popular sau al Campionatului Inter-Sindical, pentru a obține această calificare. Datele din extras vor fi precise și concrete (nu vor fi trecute jocurile câștigate prin forfait), respectivii fiind răspunzători de exactitatea lor.